

eventualele neînțelegeri ce ar cauza suspendarea procedurii notariale, *pot sesiza direct instanța*, având numai *obligația legală de a depune la dosar încheierea* prevăzută de art. 193 alin. (3) NCPC.

Secțiunea a 2-a. Cererea de chemare în judecată

Art. 194. Cuprinsul cererii de chemare în judecată. Cererea de chemare în judecată va cuprinde:

a) numele și prenumele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoane juridice, denumirea și sediul lor. De asemenea, cererea va cuprinde și codul numeric personal sau, după caz, codul unic de înregistrare ori codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar ale reclamantului, precum și ale pârâtului, dacă părțile posedă ori li s-au atribuit aceste elemente de identificare potrivit legii, în măsura în care acestea sunt cunoscute de reclamant. Dispozițiile art. 148 alin. (1) teza a II-a sunt aplicabile. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

b) numele, prenumele și calitatea celui care reprezintă partea în proces, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele, prenumele acestuia și sediul profesional. Dispozițiile art. 148 alin. (1) teza a II-a sunt aplicabile în mod corespunzător. Dovada calității de reprezentant, în forma prevăzută la art. 151, se va alătura cererii;

c) obiectul cererii și valoarea lui, după prețuirea reclamantului, atunci când acesta este evaluabil în bani, precum și modul de calcul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori, cu indicarea înscrisurilor corespunzătoare. Pentru imobile se aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 104. Pentru identificarea imobilelor se vor arăta localitatea și județul, strada și numărul, iar în lipsă, vecinătățile, etajul și apartamentul, precum și, când imobilul este înscris în cartea funciară, numărul de carte funciară și numărul cadastral sau topografic, după caz. La cererea de chemare în judecată se va anexa extrasul de carte funciară, cu arătarea titularului înscris în cartea funciară, eliberat de biroul de cadastru și publicitate imobiliară în raza căruia este situat imobilul, iar în cazul în care imobilul nu este înscris în cartea funciară, se va anexa un certificat emis de același birou, care atestă acest fapt;

d) arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază cererea;

e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere. Când dovada se face prin înscrisuri, se vor aplica, în mod corespunzător, dispozițiile art. 150. Când reclamantul dorește să își dovedească cererea sau vreunul dintre capetele acesteia prin interogatoriul pârâtului, va cere înfățișarea în persoană a acestuia, dacă pârâtul este o persoană fizică. În cazurile în care legea prevede că pârâtul va răspunde în scris la interogatoriu, acesta va fi atașat cererii de chemare în judecată. Când se va cere dovada cu martori, se vor arăta numele, prenumele și adresa martorilor, dispozițiile art. 148 alin. (1) teza a II-a fiind aplicabile în mod corespunzător;

f) semnătura.

COMENTARIU

1. Noțiunea cererii de chemare în judecată. Caracterul normei. *Cererea de chemare în judecată*, ca formă de manifestare a acțiunii civile, reprezintă actul de procedură prin care se declanșează procesul civil.

Articolul 194 NCPC reprezintă *dreptul comun* în ceea ce privește *conținutul unei cereri de chemare în judecată*, astfel încât se va aplica ori de câte ori acest aspect nu este reglementat în termeni diferiți prin dispoziții speciale.

Spre exemplu, în privința cererii de arbitrare sunt reglementate dispoziții parțial diferite în art. 571 alin. (1) NCPC, aceasta trebuind să specifice suplimentar convenția arbitrală, precum și numele, prenumele și domiciliul membrilor tribunalului arbitral. De asemenea, potrivit art. 981 NCPC, în cererea de partaj reclamantul este obligat să arate, pe lângă mențiunile prevăzute la art. 194 NCPC, persoanele între care urmează a avea loc partajul, titlul pe baza căruia acesta este cerut, toate bunurile supuse partajului, valoarea lor, locul unde acestea se află, precum și persoana care le deține sau le administrează. Totodată, în conformitate cu art. 916 NCPC, cererea de divorț va cuprinde, pe lângă cele prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, numele copiilor minori ai celor doi soți ori adoptați de aceștia. Potrivit art. 937 NCPC, cererea de punere sub interdicție judecătorească a unei persoane va cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 194, faptele din care rezultă alienația mintală a acesteia, precum și dovezile propuse.

Dacă art. 194 NCPC constituie dreptul comun în materie de conținut al unei cereri de chemare în judecată, acesta are în schimb caracter de *normă specială* în raport de art. 148 NCPC, ce reprezintă drept comun în materie de conținut al unei cereri adresate instanțelor judecătorești. Ca atare, dispozițiile art. 194 NCPC se completează cu *prevederile generale în materie de cereri adresate instanțelor judecătorești* (art. 148-152 NCPC). Spre exemplu, deși nu este prevăzută ca mențiune obligatorie în cadrul art. 194 NCPC, în cuprinsul cererii de chemare în judecată trebuie să se regăsească și referirea la *instanța căreia îi este adresată*, potrivit art. 148 alin. (1) NCPC.

2. Elementele cererii de chemare în judecată. Articolul 194 NCPC enumeră cerințele intrinseci pe care trebuie să le respecte cererea de chemare în judecată.

2.1. Elementele de identificare a părților. Numele și prenumele, domiciliul sau reședința părților persoane fizice ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor constituie elemente *obligatorii* ale cererii de chemare în judecată.

De asemenea, cererea va cuprinde în mod *obligatoriu* următoarele elemente de identificare a reclamantului, dacă le posedă sau i s-au atribuit potrivit legii: codul numeric personal (pentru persoanele fizice) sau, după caz, codul unic de înregistrare ori codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar (pentru persoanele juridice).

Facultativ, în măsura în care reclamantul cunoaște aceste date, cererea de chemare în judecată va cuprinde și codul numeric personal sau, după caz, codul unic de înregistrare ori codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar ale părâtului, dacă posedă ori i s-au atribuit aceste elemente de identificare potrivit legii.

Prin raportare la art. 148 alin. (1) teza a II-a NCPC, la care art. 194 face trimitere, cererea va cuprinde, dacă este cazul, și adresa electronică sau coordonatele care au fost indicate în acest scop de părți, precum numărul de telefon, numărul de fax sau alte asemenea.

Reclamantul este obligat să prevadă în cererea de chemare în judecată, în cazul persoanelor fizice, *numele și prenumele* tuturor părților, în mod complet, în forma în care acestea figurează în actele de identitate, iar, în cazul persoanelor juridice, *denumirea lor*, în forma în care acestea figurează în evidențele corespunzătoare. Spre exemplu, lipsa indicării în cerere a unui prenume al pârâtului poate să conducă la o nelegală îndeplinire a procedurii de citare cu acesta sau la obținerea unei hotărâri judecătorești ce nu se va impune cu putere obligatorie față de această parte, în ipoteza în care va invoca faptul că nu este una și aceeași persoană cu partea care a figurat în proces.

În ceea ce privește *domiciliul sau reședința* părților persoane fizice, reclamantul trebuie să indice în cerere locul unde acestea locuiesc efectiv, pentru a putea fi înștiințate cu privire la desfășurarea procesului, iar nu neapărat domiciliul indicat în actul de identitate. În privința *sediului* părților persoane juridice, acesta trebuie să fie cel cu care figurează în evidențele corespunzătoare.

Reclamantul are posibilitatea să-și indice și un *domiciliu sau sediu ales* pentru citarea sau comunicarea actelor de procedură, în condițiile art. 158 alin. (1) NCPC, drept care însă nu-l exonerează de obligația indicării domiciliului său real. Reclamantul nu poate face în mod valabil o alegere de domiciliu sau sediu pentru pârât, acesta din urmă fiind singurul în măsură să procedeze la alegerea unui domiciliu sau sediu pentru el.

Dacă reclamantul locuiește în străinătate, va arăta și *domiciliul ales în România*, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul. În cazul în care reclamantul nu se conformează acestei dispoziții legale, sunt aplicabile prevederile art. 156 teza a II-a NCPC, potrivit cărora comunicările i se vor face prin scrisoare recomandată, recipisa de predare la poșta română a scrisorii, în cuprinsul căreia vor fi menționate actele ce se expediază, ținând loc de dovadă de îndeplinire a procedurii.

Indicarea domiciliului sau sediului părților prezintă importanță deosebită și prin prisma *stabilirii competenței teritoriale* de soluționare a cauzei, iar nu numai a legalei comunicări a actelor de procedură.

2.2. Numele, prenumele și calitatea celui care reprezintă partea în proces, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele, prenumele acestuia și sediul profesional. Această cerință a cererii de chemare de judecată este solicitată în ipoteza în care cererea este formulată prin *reprezentant (legal sau convențional)*, fiind semnată de către acesta, în calitatea menționată.

Dacă cererea este formulată de către reprezentant, fără ca din cuprinsul său să reiasă *calitatea* în care acesta acționează, există riscul ca instanța să considere cererea ca fiind formulată în nume propriu și, în consecință, să o respingă ca fiind introdusă de o persoană lipsită de calitate procesuală activă.

În ipoteza în care cererea este formulată de doi reclamânți, dintre care unul acționează și în calitate de reprezentant al celuilalt reclamant, este necesar să se menționeze în mod clar faptul acționării în *dublă calitate* a primului reclamant.

Dacă cererea este formulată prin reprezentant, este necesar ca, pe lângă elementele de identificare a părților, să existe și mențiunile prevăzute de lege pentru *identificarea reprezentantului reclamantului*. De asemenea, prin raportare la art. 148 alin. (1) teza a II-a NCPC, la care art. 194 face trimitere, cererea va cuprinde, dacă este cazul, și adresa electronică sau alte coordonate ale reprezentantului, precum numărul de telefon, numărul de fax sau alte asemenea.

Dovada calității de reprezentant, în forma prevăzută la art. 151 NCPC, se va alătura cererii de chemare în judecată.

2.3. Obiectul cererii și valoarea lui. *Obiectul* desemnează pretenția concretă dedusă spre soluționare instanțelor judecătorești prin cererea de chemare în judecată, prin care se urmărește respectarea unui drept subiectiv civil sau a unui interes legitim. Spre exemplu, constituie obiect al cererii plata unei sume de bani, revendicarea unui imobil, divorțul, tăgada paternității, rectificarea cărții funciare, rezoluțiunea unui contract, constatarea vacanței succesoriale, partajul judiciar ș.a.m.d.

Reclamantul are dreptul să-și *modifice* sau să-și *precizeze obiectul inițial al cererii de chemare în judecată*, prin formularea unei cereri adiționale în condițiile art. 204 NCPC.

Obiectul cererii de chemare în judecată trebuie să *existe, să fie licit și moral, determinat sau determinabil și posibil*.

În funcție de caracterul patrimonial sau nepatrimonial al dreptului subiectiv ce se poate valorifica prin intermediul cererilor, acestea se divid în *cereri patrimoniale* (obiectul cererii poate fi evaluat pecuniar) și *cereri nepatrimoniale* (obiectul cererii nu poate fi stabilit în bani).

Următoarele cereri au *caracter nepatrimonial*: cererea de divorț, cererea de anulare a căsătoriei, cererea de tăgadă a paternității, cererea de stabilire a paternității/maternității, cererea de contestare a recunoașterii de maternitate/paternitate, cererea de punere sub interdicție judecătorească, cererea de declarare a morții unei persoane etc. Cererea de acordare a daunelor morale pentru repararea unui prejudiciu nepatrimonial are caracter de *cerere patrimonială*, iar nu nepatrimonială, obiectul său fiind exprimat pecuniar.

Cererile patrimoniale se subclasifică în *cereri reale* [cereri prin care se tinde la valorificarea unui drept real (cereri petitorii) sau a posesiei asupra unui bun (cereri posesorii)], *cereri personale* (cereri prin care se tinde la valorificarea unui drept de creanță) și *cereri mixte* (cereri prin care se urmărește valorificarea, în același timp, a unui drept real și a unui drept de creanță, dacă aceste drepturi sunt efectul aceleiași cauze, izvorând din același act juridic, sau se găsesc într-un raport de conexitate)^[1].

Au *caracter real* următoarele cereri: cererea în revendicare, cererea de partaj, cererea confesorie (cererea prin care titularul unui dezmembrământ al dreptului de proprietate își apără dreptul), cererea negatorie (cererea prin care titularul dreptului de proprietate contestă existența unui dezmembrământ al dreptului său), cererea posesorie, cererea în grănițuire, cererea prin care se tinde la valorificarea unui drept real accesoriu (gaj, ipotecă, privilegii, drept de retenție). Cererea prin care vânzătorul unui bun solicită rezoluțiunea contractului de vânzare nu mai constituie, în prezent, o acțiune reală, întrucât dispoziția art. 1368 C. civ. 1864 nu a fost menținută în actualul Cod civil, astfel încât, în reglementarea în vigoare, aceasta are caracter mixt.

Au *caracter personal* următoarele cereri: cererea în pretenții prin care se urmărește plata unei sume de bani, cererea prin care locatarul acționează în judecată locatorul pentru predarea imobilului ce formează obiectul contractului de locațiune, cererea de anulare a unui contract de împrumut etc.

Atât cererile reale, cât și cele personale, în funcție de obiectul lor material, se pot subclasa în *mobiliare* (obiectul este constituit dintr-un bun mobil) și *imobiliare* (obiectul este constituit dintr-un bun imobil).

^[1] G. Boroi, Codul 2001, p. 328-329.

Prin Decizia nr. 8/2013^[1], pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în recurs în interesul legii, s-a stabilit cu efect obligatoriu că acțiunea prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de act autentic de vânzare-cumpărare a unui imobil are caracterul unei acțiuni personale imobiliare.

În motivarea deciziei, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut, printre altele, că antecontractele de vânzare-cumpărare pe care s-au întemeiat acțiunile intentate anterior intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă dau naștere unui raport juridic obligațional, în conținutul căruia intră un drept de creanță – *ius ad personam* – căruia îi corespunde o obligație de a face – *aut facere*. Acțiunea civilă prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de act de vânzare-cumpărare, în materia obligațiilor de a face izvorâte din antecontract, are caracter personal, deoarece prin ea reclamantul își valorifică un drept de creanță, respectiv dreptul de a cere încheierea contractului, corelativ obligației pârâtului de a efectua demersurile necesare în vederea încheierii acestuia. Atunci când dreptul de creanță are ca obiect un imobil, acțiunea este imobiliară, fără însă ca, prin aceasta, să se schimbe felul acțiunii, dedus din natura dreptului care se valorifică.

Potrivit literaturii de specialitate^[2], există două categorii de *cereri mixte*, și anume: cererile prin care se urmărește *executarea* unui act juridic ce a creat sau transferat un drept real asupra unui bun individual determinat, dând naștere, totodată, la obligații personale (spre exemplu, cererea în predarea unui bun individual determinat a cărui proprietate a fost transferată printr-un contract de vânzare) și cererile vizând *nulitatea relativă sau absolută, rezoluțiunea sau rezilierea ori revocarea* unui act juridic, prin care s-a transmis ori s-a constituit un drept real.

Dualitatea de acțiuni [ipoteză în care titularul unui drept real are la îndemână, pentru restituirea bunului său, atât o acțiune personală, izvorâtă din actul juridic încheiat cu pârâtul, act juridic netranslativ sau constitutiv de drepturi (spre exemplu, solicitarea proprietarului unui bun dat în locațiune adresată locatarului de restituire a acestuia), cât și o acțiune reală (de pildă, acțiunea în revendicare), izvorând din dreptul său real] este o noțiune distinctă de cererea mixtă, întrucât dreptul real și cel de creanță nu au același izvor.

Obiectul cererii de chemare în judecată prezintă *interes* prin prisma stabilirii competenței generale, materiale și teritoriale de soluționare a cauzei, determinării taxelor judiciare de timbru, incidenței litispendenței, conexității și autorității de lucru judecat, fixării căii de atac și a componenței completului de judecată, admisibilității unor probe [art. 309 alin. (2) NCPC] etc. Totodată, obiectul cererii este cel care fixează limitele judecății, prin raportare la art. 9 alin. (2) și art. 397 alin. (1) NCPC.

Reclamantul are obligația de a indica în cererea de chemare în judecată *valoarea obiectului acesteia*, atunci când este evaluabil în bani. Pentru ca valoarea obiectului cererii fixată de către reclamant să nu fie una aleatorie, Codul a prevăzut și obligația menționării, în cuprinsul cererii de chemare în judecată, a *modului de calcul* prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori, cu depunerea unor *dovezi* în acest sens.

La stabilirea valorii obiectului cererii în *cazuri speciale*, trebuie avute în vedere dispozițiile art. 101-103 NCPC. În acest context, este salutară prevederea noului Cod de procedură civilă ce fixează, ca valoare a cererii în desființarea unui contract de locațiune sau de leasing sau a cererii privind predarea sau restituirea bunului închiriat sau arendat, *cuantumul anual*

[1] M. Of. nr. 581 din 12 septembrie 2013.

[2] G. Boroș, Codul 2001, p. 328-329.

al chiriei sau al arenzii, fiind rezolvate dificultățile întâmpinate de justițiabili și de către instanțe în stabilirea valorii obiectului unei astfel de cereri, determinate de faptul că, deși acestea au caracter patrimonial, obiectul lor era foarte dificil sau chiar cu neputință de a fi evaluat^[1], în lipsa unui *criteriu legal stabil*.

De asemenea, în cererile care au ca obiect un drept la prestații succesive, dacă durata existenței dreptului este nedeterminată, valoarea lor se socotește după *valoarea prestației anuale datorate*.

Potrivit art. 102 NCPC, când prin acțiune se cere plata unui părți dintr-o creanță, valoarea cererii se socotește după partea pretinsă de reclamant ca fiind *exigibilă*. Apreciem că, în acest caz, valoarea cererii astfel cum este stabilită (raportat la partea exigibilă din creanță) va fi avută în vedere la stabilirea competenței instanței și a căilor de atac, însă nu și a taxei judiciare de timbru, pentru că rațiunea instituirii textului legal (prevenirea eludării de către reclamant a acestor aspecte) nu s-ar mai regăsi și în materie de timbrare, unde reclamantul este obligat să achite taxa judiciară de timbru aferentă obiectului cererii^[2].

În legătură cu această dispoziție legală, în ipoteza *acțiunilor preventive*, ce nu implică valorificarea unui drept de creanță exigibil, apreciem că valoarea obiectului cererii se va stabili prin raportare la *cuantumul solicitat*, întrucât reclamantul va obține această

^[1] Astfel, contractele de locațiune, închiriere și arendare sunt acte juridice cu executare succesivă. În cazul actelor juridice cu executare succesivă, în reglementarea Codului civil din 1864, sancțiunea nulității producea efecte numai pentru viitor, astfel încât prestațiile deja executate erau menținute, acest caz constituind o excepție de la principiul restabilirii situației anterioare, care guvernează efectele nulității actului juridic, fie ea absolută sau relativă. Neîndoind, în cazul contractelor guvernate de Codul civil din 1864 și încheiate pe durată determinată, în ipoteza în care cererea era formulată de locator sau arendator, dreptul pe care acesta tindea să și-l protejeze prin promovarea acțiunii viza restituirea bunului în folosință proprie, iar dacă cererea era formulată de locator/chirias/arendaș, dreptul protejat se referea la neplata în continuare a contravalorii folosinței bunului sub forma chiriei/arenzii.

Aplicându-se criteriul dreptului ce se tindea a fi protejat, se putea susține că valoarea obiectului cererii se raporta la contravaloarea folosinței bunului aferentă perioadei cuprinse între data introducerii cererii și data epuizării duratei contractului, respectiv la cuantumul chiriilor/arenzilor aferente perioadei menționate.

Cu toate acestea, dacă aveam în vedere data când hotărârea judecătorească de declarare a nulității producea efecte, și anume momentul rămânerii ei definitive, concluzia de netăgăduit era aceea că prestațiile aferente intervalului de timp cuprins între momentul introducerii cererii și cel al rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de declarare a nulității nu erau supuse restituirii. Ca atare, *de plano*, nu se putea susține că dreptul ce se tindea a fi protejat acoperea intervalul de timp pentru care legea însăși (Codul civil din 1864) nu conferea protecție. Argumentele menționate determinau nuanțarea soluției descrise anterior, apreciindu-se că nu se putea face abstracție de împrejurarea că dreptul ce se tindea a fi protejat pentru ipoteza analizată viza perioada ulterioară rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de declarare a nulității. Evaluarea unui atare drept era, însă, cu neputință la momentul introducerii cererii de chemare în judecată, având în vedere că momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești nu putea fi cunoscut, fiind influențat de durata litigiului.

Noul Cod civil nu mai reține situația contractelor cu executare succesivă ca excepție de la principiul restabilirii situației anterioare, întrucât art. 1254 alin. (3) prevede că, în ipoteza în care contractul este desființat, fiecare parte trebuie să restituie celeilalte, în natură sau prin echivalent, prestațiile primite, potrivit prevederilor art. 1639-1647, chiar dacă acestea au fost executate succesiv sau au avut caracter continuu.

Dificultăți de evaluare a dreptului protejat se întâmpinau, de asemenea, în situația în care contractele cu executare succesivă erau încheiate pe durată nedeterminată, independent de legea aplicabilă acestora – Codul civil din 1864 sau noul Cod civil.

^[2] În ceea ce privește rațiunea acestei reglementări, în mod pertinent, în literatura de specialitate s-a arătat că, dacă reclamantul afirmă existența unei creanțe, din care numai o parte a devenit exigibilă, iar el cere plata unei sume inferioare creanței exigibile, atunci competența se va stabili în funcție de partea din creanță pretinsă de reclamant ca fiind exigibilă la data sesizării instanței, iar nu în funcție de suma efectiv pretinsă, pentru a nu permite reclamantului să eludeze regulile de stabilire a competenței materiale și a căilor de atac – Gh.-L. Zidaru, în *V.M. Ciobanu, M. Nicolae* (coord.), Noul Cod, vol. I, 2013, p. 305.

sumă la momentul la care hotărârea judecătorească își va produce efectele, și anume la termenul scadent.

În privința *acțiunilor reale imobiliare*, dispozițiile art. 194 lit. c) NCPC fac trimitere la art. 104 din același act normativ. Astfel, potrivit art. 104 alin. (1) și (2) NCPC, în cererile având ca obiect un drept de proprietate sau alte drepturi reale asupra unui imobil, valoarea lor se determină în funcție de *valoarea impozabilă*, stabilită potrivit legislației fiscale, iar în lipsa acesteia, potrivit art. 98 NCPC. În conformitate cu acest ultim articol, evaluarea imobilului se va face de către reclamant în cuprinsul cererii de chemare în judecată, iar, în caz de contestație, după înscrisurile prezentate și explicațiile date de părți.

În ipoteza cererilor menționate, reclamantul va proceda la *identificarea imobilelor*, arătând localitatea și județul, strada și numărul, iar în lipsă, vecinătățile, etajul și apartamentul, precum și, când imobilul este înscris în cartea funciară, numărul de carte funciară și numărul cadastral sau topografic, după caz. La cererea de chemare în judecată se va anexa extrasul de carte funciară, cu arătarea titularului înscris în cartea funciară, eliberat de biroul de cadastru și publicitate imobiliară în raza căruia este situat imobilul, iar în cazul în care imobilul nu este înscris în cartea funciară, se va anexa un certificat emis de același birou, care atestă acest fapt.

2.4. Arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază cererea. Obiectul cererii nu este suficient prin el însuși pentru ca instanța să-și formeze o convingere asupra temeiniciei unei cereri de chemare în judecată, fiind necesară motivarea acesteia, atât în fapt, cât și în drept.

Spre exemplu, dacă reclamantul solicită obligarea pârâtului la plata unei sume de bani, este esențial pentru soluționarea cererii ca instanța să cunoască fundamentul acestei pretenții: răspundere civilă delictuală (daune materiale pentru lipsa de folosință a unui imobil, cheltuieli de judecată solicitate pe cale separată, daune morale pentru prejudiciul cauzat onoarei și reputației reclamantului etc.), răspundere civilă contractuală (prețul bunului cumpărat, restituirea avansului achitat în temeiul unui act juridic desființat, penalități sau dobânzi convenționale etc.) sau fapt juridic licit (gestiunea de afaceri, plata nedatorată și îmbogățirea fără just temei).

Această mențiune obligatorie a cererii de chemare în judecată vizează *cauza sa juridică*, reprezentată de fundamentul pretenției deduse judecării (situația de fapt calificată legal).

Prin *motive de fapt* se înțeleg toate împrejurările, faptele, circumstanțele ce au condus la formularea cererii de chemare în judecată și pe care se sprijină pretenția dedusă spre soluționare instanței.

Motivele de drept sunt cele care conferă formă juridică motivelor de fapt, explicând, din punctul de vedere al dreptului substanțial și procesual, obiectul acțiunii. Nu este necesar ca reclamantul să indice textele legale pe care și-a întemeiat pretenția, judecătorul fiind în măsură să le determine din lecturarea obiectului cererii și a motivelor acesteia. Nici greșita indicare de către reclamant a textelor legale nu este de natură să țină instanța, aceasta având posibilitatea să stabilească corecta calificare a cererii.

2.5. Arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere. În cuprinsul cererii de chemare în judecată, reclamantul trebuie să arate mijloacele de probă a căror încuviințare o solicită în vederea dovedirii pretențiilor sale.

Nu este suficientă mențiunea din cererea de chemare în judecată exprimată în practică sub forma „*în dovedire, orice probe utile soluționării cauzei, a căror necesitate a administrării*

va reieși din dezbateri”, întrucât, în acest caz, probele nu sunt determinate, iar prevederea legală analizată nu este respectată.

În ipoteza în care reclamantul solicită încuviințarea *probei cu înscrisuri*, la fiecare exemplar al cererii de chemare în judecată (un exemplar pentru instanță și exemplare pentru comunicare în număr egal cu numărul părților), va alătura înscrisurile de care înțelege să se folosească în proces, în fotocopii certificate pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile sunt redactate într-o limbă străină, reclamantul le va depune în fotocopie certificată, însoțite de traducerea legalizată efectuată de un traducător autorizat sau, în lipsa acestuia, de o persoană de încredere, în condițiile legii speciale.

În cazul anumitor acțiuni civile, este necesară atașarea la cererea de chemare în judecată a unor *înscrisuri specificate de lege*. Astfel, potrivit art. 571 alin. (1) NCPC, la cererea de arbitraj se va anexa copia de pe contractul în care este inserată convenția arbitrală, iar dacă aceasta a fost consemnată într-un înscris separat ori s-a încheiat un compromis, copie de pe respectivele înscrisuri. La cererea de divorț, potrivit art. 916 alin. (3) NCPC, se va alătura o copie a certificatului de căsătorie și, după caz, câte o copie a certificatelor de naștere ale copiilor minori. Totodată, în conformitate cu alin. (4) al aceluiași articol, la această cerere se poate alătura, după caz, înțelegerea soților rezultată din mediere cu privire la desfacerea căsătoriei și, după caz, la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului. Potrivit art. 1017 alin. (2) NCPC, la cererea privind ordonanța de plată se anexează înscrisurile ce atestă cuantumul sumei datorate și orice alte înscrisuri doveditoare ale acesteia; dovada comunicării somației prevăzute la art. 1015 alin. (1) NCPC se va atașa cererii sub sancțiunea respingerii acesteia ca inadmisibilă.

Dacă reclamantul dorește încuviințarea *probei cu interogatoriul părâtului*, va specifica în cuprinsul acțiunii solicitarea de citare a părâtului persoană fizică cu mențiunea „*personal la interogatoriu*”, în vederea administrării probei, fără însă a atașa la dosar întrebările pentru interogatoriu odată cu cererea de chemare în judecată, pentru a nu da posibilitatea părâtului să-și pregătească din timp răspunsurile, în urma consultării în prealabil a dosarului. Dacă însă părâtul este una dintre persoanele juridice menționate la art. 355 alin. (1) NCPC, cărora întrebările pentru interogatoriu li se comunică în scris, reclamantul le va atașa cererii de chemare în judecată pentru a fi comunicate. Este de menționat faptul că, în ambele cazuri, instanța va administra proba sub condiția încuviințării acesteia în urma dezbaterii contradictorii a părților, la primul termen de judecată cu procedura de citare legal îndeplinită, potrivit art. 203 alin. (1) NCPC.

În situația în care reclamantul solicită încuviințarea *probei testimoniale*, va indica în cerere numele, prenumele și adresa martorilor, precum și, dacă este cazul, adresa electronică sau coordonatele care au fost indicate în acest scop, precum numărul de telefon, numărul de fax sau alte asemenea date de contact ale martorilor.

În măsura în care prin cererea de chemare în judecată se solicită încuviințarea probei cu înscrisuri, fără ca acestea să fie atașate cererii, sau a probei testimoniale, fără a fi specificați martorii, se va considera că proba respectivă nu a fost propusă în condițiile legii, fiind incidente aceleași sancțiuni prevăzute de lege pentru ipoteza în care acestea nu au fost deloc indicate.

2.6. Semnătura. Cererea de chemare în judecată trebuie să fie însușită de către reclamant prin semnătura sa ori a reprezentantului său.

Semnătura se efectuează *olograf*, nefiind respectată condiția legală în situația în care pe cerere este aplicată doar ștampila reclamantului persoană juridică, fiind necesară și

semnătura reprezentantului său. Totodată, este valabilă *semnătura electronică*, în condițiile legii speciale.

De asemenea, semnătura trebuie să fie situată la sfârșitul cererii pentru a avea semnificația faptului că este atestat întregul său conținut.

Întrucât legea nu face referiri în privința modului de executare a semnăturii, este suficientă aplicarea semnăturii pe care reclamantul sau reprezentantul său o folosește în mod curent, nefiind necesar ca aceasta să cuprindă în mod obligatoriu numele și prenumele semnatarului.

Cerința legală privitoare la semnătură nu este îndeplinită în ipoteza în care, la sfârșitul cererii, sunt dactilografiate numele și prenumele reclamantului, fără însă a fi aplicată și semnătura sa olografă ori a reprezentantului său.

Dacă cererea este semnată de o persoană care nu avea calitatea de reprezentant, aceasta poate fi *ratificată* în termenul acordat pentru complinirea acestei deficiențe, prin prezentarea reclamantului în fața instanței și semnarea cererii sau prin depunerea unui înscris autentic în care reclamantul declară că ratifică actul de procedură respectiv^[1].

3. Sancțiunea nerespectării elementelor cererii. În privința sancțiunilor aplicabile cererii de chemare în judecată în cazul nerespectării condițiilor sale intrinseci, trebuie distinse următoarele două ipoteze:

a) ipoteza în care s-a stabilit *primul termen de judecată*, în condițiile art. 201 NCPC. Această ipoteză vizează, pe de-o parte, cererea de chemare în judecată pentru care s-a acordat primul termen de judecată, nefiind urmată etapa verificării și regularizării prevăzută de art. 200 NCPC, deși aceasta s-ar fi impus, și, pe de altă parte, cererile adiționale și cererile incidentale formulate în cursul procesului.

Potrivit art. 196 alin. (1) NCPC, cererea de chemare în judecată care nu cuprinde numele și prenumele sau, după caz, denumirea oricăreia dintre părți, obiectul cererii, motivele de fapt ale acesteia ori semnătura părții sau a reprezentantului acesteia este nulă. Prin urmare, sancțiunea care intervine în cazul nerespectării acestor elemente este *nulitatea condiționată de existența unei vătămări, prezumate relativ de lege*, dat fiind caracterul expres al nulității.

În privința *lipsei semnăturii*, art. 196 alin. (2) NCPC reglementează posibilitatea acoperirii acestei neregularități în tot cursul judecării în fața primei instanțe.

Pentru a se declara nulitatea cererii de chemare în judecată în cazul nerespectării *celorlalte cerințe intrinseci*, cu excepția celor stipulate la art. 196 alin. (1) NCPC, este necesară *dovada existenței unei vătămări*, aceasta nefiind prezumată de lege.

Prin derogare de la sancțiunea nulității cererii pentru nerespectarea unei cerințe intrinseci, neindicarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere este de natură să determine sancțiunea *decăderii* părții din dreptul de a mai propune probe, potrivit art. 254 alin. (1) NCPC, cu excepțiile prevăzute de lege. În măsura în care prin cererea de chemare în judecată se solicită încuviințarea probei cu înscrisuri, fără ca acestea să fie atașate cererii, sau a probei testimoniale, fără să fie specificați martorii, se va considera că proba respectivă nu a fost propusă în condițiile legii, fiind incidentă sancțiunea decăderii, similar ipotezei în care probele nu ar fi fost deloc indicate. De asemenea, în situația în care reclamantul a solicitat prin cererea de chemare în judecată numai încuviințarea probei cu înscrisuri, pe care le-a atașat cererii, în condițiile legii, iar în cursul judecării pretinde

^[1] G. Boroș, M. Stancu, op. cit., p. 338.

completarea probatoriului cu proba testimonială, acesta va fi decăzut din dreptul de a propune ultima probă, cu excepția cazului în care sunt incidente situațiile prevăzute de art. 254 alin. (2) NCPC;

b) ipoteza *în care nu s-a stabilit primul termen de judecată*, în condițiile art. 201 NCPC, cererea de chemare în judecată (cererea introductivă) fiind în *procedura reglementată de art. 200 NCPC privind verificarea și regularizarea sa*.

Dacă cererea de chemare în judecată nu respectă cerințele intrinseci prevăzute la art. 194 NCPC, aceasta va fi *anulată*, în condițiile art. 200 NCPC, în situația în care reclamantul nu-și îndeplinește în termenul legal obligația de a complini lipsurile sesizate de instanță și aduse acestuia la cunoștință.

În consecință, apreciem că cererea de chemare în judecată va fi anulată în condițiile art. 200 NCPC și în ipoteza în care, spre exemplu, reclamantul nu a indicat în cuprinsul acesteia motivele de drept, nesocotind ca atare cerința stipulată la lit. d) a art. 194 NCPC, chiar dacă nulitatea este condiționată de dovada existenței unei vătămări, ce, evident, nu ar putea fi făcută în cadrul acestei proceduri, întrucât pârâtul nu are cunoștință de proces decât din momentul comunicării cererii de chemare în judecată legal întocmite, potrivit art. 201 alin. (1) NCPC. O astfel de soluție se impune prin prisma faptului că *art. 200 alin. (1) NCPC impune anularea cererii pentru nesocotirea tuturor cerințelor menționate la art. 194-197 NCPC*, fără distincții, exceptând în mod expres de la aplicarea acestei sancțiuni numai ipoteza nerespectării obligației de a desemna un reprezentant comun.

Astfel, cu titlu de exemplu, dacă reclamantul nu atașează la dosar înscrisurile în fotocopie certificată sau le atașează într-un număr insuficient de exemplare ori netraduse din limba străină în care sunt redactate, cererea va fi anulată în condițiile art. 200 NCPC. În schimb, în cursul judecării cauzei, după acordarea primului termen, dacă reclamantul mai depune un set de înscrisuri la dosar, însă în copie necertificată sau într-un număr insuficient de exemplare ori netraduse din limba străină în care sunt redactate, instanța îi va putea pune în vedere obligația respectării dispozițiilor legale, sub sancțiunea suspendării judecării cauzei, potrivit art. 242 alin. (1) NCPC.

De asemenea, deși lipsa semnăturii s-ar fi putut acoperi în tot cursul judecării cauzei în primă instanță, după acordarea primului termen de judecată, totuși, în măsura în care obligația semnării cererii i se pune în sarcină reclamantului înainte de fixarea acestui termen, necomplinirea carenței în discuție va antrena anularea cererii, în condițiile art. 200 NCPC.

Art. 195. Numărul de exemplare. Cererea de chemare în judecată se va face în numărul de exemplare stabilit la art. 149 alin. (1).

COMENTARIU

Prin raportare la dispoziția la care Codul face trimitere, cererea de chemare în judecată fiind supusă comunicării, de principiu, se face în atâtea exemplare câte sunt *necesare pentru comunicare, plus un exemplar pentru instanță*. Spre exemplu, dacă cererea este îndreptată împotriva a trei pârâți, aceasta trebuie redactată în patru exemplare.

Nerespectarea obligației reclamantului de a atașa exemplare suficiente ale cererii de chemare în judecată [spre exemplu, nedepunerea cererii adiționale reglementate de art. 204 alin. (1) NCPC în exemplare suficiente pentru comunicare] poate fi sancționată, după acordarea primului termen de judecată, cu *suspendarea judecării cauzei*, în condițiile